

Käykö turvallisuuskampanja kaikille? – Erilaiset oppijat ja mielekkäät oppimiskokemukset turvallisuuskasvatuksessa

14.11.2025 Mikko Puolitaival, Eero Laakkonen, Eila Lindfors

Turvallisuudesta puhutaan paljon ja monesta näkökulmasta; maailmanpolitiikan ja kyberturvallisuuden kysymyksistä aina yritysturvallisuuteen ja arjen riskienhallintaan. Harvemmin kuitenkin puhutaan siitä, miten turvallisasioita opetetaan ja miten erilaiset oppijat kokevat opetuksen.

Tähän kysymykseen lähdimme kollegoideni, erikoistutkija Eero Laakkosen ja professori Eila Lindforsin, kanssa etsimään vastausta. Tuoreessa artikkelissamme Sosiaalilääketieteellisessä aikakauslehdessä tarkastelimme, millaisia erilaisia oppijoita voidaan tunnistaa pelastusalan NouHätä!-kampanjaan osallistuneiden kahdeksaluokkalaisten joukosta – ja miten mielekkäinä nämä eri ryhmät kokivat kampanjan opetusmenetelmät ja -materiaalit.

NouHätä!-kampanja on yläkoulun kahdeksaluokkalaisille suunnattu valtakunnallinen pelastustaitokampanja, johon osallistuu vuosittain noin 45 000 oppilasta. Kampanjan tavoitteena on lisätä nuorten valmiuksia ennakoida ja estää vaaratilanteita sekä antaa taitoja toimia onnettomuustilanteissa oikein. Opetuksen ja harjoitusten lisäksi oppilaille on mahdollisuus osallistua kampanjan yhteydessä järjestettävään kilpailuun. Kuluvana lukuvuonna on käynnissä NouHätä!-kampanjan 30. kausi.

Neljä erilaista oppijatyyppiä

Aineisto kerättiin yli tuhannelta oppilaalta. Latentin profiilianalyysin avulla tunnistimme neljä erilaista oppijatyyppiä:

- Haasteiden välttelijät – oppilaat, joiden koulumenestys oli heikointa ja motivaatio oppimiseen vähäistä.
- Tavoitteelliset menestyjät – hyvin koulussa pärjäävät ja oppimisorientoituneet oppilaat, joilla oli myös vahvin turvallisuusosaaminen.
- Alisuoriutuvat yrittäjät – oppilaat, joilla oli halua oppia, mutta joiden ponnistelut eivät tuottaneet tulosta.
- Hiljaiset menestyjät – tasaisesti suoriutuvat oppilaat, joilla ei korostunut mikään yksittäinen orientaatio, mutta tulokset olivat hyviä.

Vaikka sukupuolta ei käytetty ryhmittelyn taustamuuttujana, havaittiin ryhmien olevan selvästi sukupuolittuneita: poikien osuus painottui haasteiden välttelijöissä ja alisuoriutuvissa yrittäjissä, kun taas tytöt olivat enemmistönä tavoitteellisissa ja hiljaisissa menestyjissä. Tämä heijastelee myös laajempia eroja koulumenestyksessä ja oppimisasenteissa.

Erilaisia oppimiskokemuksia

Eri oppijaryhmät kokivat kampanjan menetelmät eri tavoin. Kaikkien mielestä mielekkäimpiä olivat käytännön harjoitukset, pelustusalan asiantuntijoiden pitämät oppitunnit ja opetusvideot. Ne yhdistävät tiedon ja kokemuksen tavalla, joka jää mieleen. Sen sijaan verkkotehtävät ja kilpailut herättivät ristiriitaisempia tuntemuksia. Erityisesti tubettajavideoiden suosio jakoi ryhmät kahtia: ne kiinnostivat haasteiden välttelijöitä, mutta eivät motivoineet tavoitteellisia menestyjiä.

Tulokset osoittavat, että turvallisuuskasvatuksessa tarvitaan erilaisia lähestymistapoja aivan kuten koulumaailmassa yleensäkin. Opettajat tuntevat oppilaansa ja pelustusalan edustajat oman substanssinsa, mutta parhaat tulokset syntyvät, kun nämä osaamiset yhdistetään. Yhteistyö tekee opetuksesta sekä pedagogisesti mielekäästä että sisällöllisesti vaikuttavaa.

Turvallisuus ei jakaudu tasaisesti

Tutkimus nosti esiin myös yhteiskunnallisen kysymyksen: turvallisuus ei jakaudu tasaisesti. Ne, jotka menestyvät koulussa muutenkin hyvin, menestyvät usein myös turvallisuusosaamisessa. Heikommin koulussa pärjäävät puolestaan kokevat opetuksen vähemmän mielekkäänä. Tämä rinnastuu laajempaan eriarvoisuuden ilmiöön, jossa hyvinvointi ja turvallisuus kasaantuvat niille, joilla on jo valmiiksi paremmat resurssit.

Jos haluamme, että turvallinen arki on mahdollista kaikille, meidän on huomioitava nämä erot jo turvallisuuskasvatuksen suunnittelussa.

Yhteistyössä on voimaa

NouHätä!-kampanja on erinomainen esimerkki siitä, miten koulujen ja pelastusalan yhteistyö voi tukea oppilaiden turvallisuusosaamista käytännönläheisesti ja vaikuttavasti. Kun opetuksessa yhdistyvät opettajien pedagoginen osaaminen ja oppilaiden tuntemus, pelastusalan edustajien kokemus ja auktoriteetti sekä kokemuksellinen oppiminen, turvallisuudesta tulee elävää ja merkityksellistä. Yhteistyössä on voimaa!

Lähde: Puolitaival, M., Laakkonen, E., & Lindfors, E. (2025). [Käykö turvallisuuskampanja kaikille? : Erilaiset oppijat ja oppimiskokemusten mielekkyys NouHätä!-pelastustaitokampanjassa. \(https://doi.org/10.23990/sa.145397\)](https://doi.org/10.23990/sa.145397) Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti, 62(3), 613–628.

Kirjoittajina väitöskirjatutkija ja Satakunnan pelastuslaitoksen vastualuejohtaja Mikko Puolitaival, erikoistutkija Eero Laakkonen opettajankoulutuslaitokselta Turusta ja professori Eila Lindfors opettajankoulutuslaitokselta Raumalta

Categories: [opettajankoulutus](#), [Opetus](#), [Osaaminen](#), [Tutkimus](#)

Share

